

Hypoparathyroidisme

Utbredelse, symptomer og konsekvenser for livskvaliteten

Hva er hypoparathyroidisme?

Hypoparathyroidisme (også kalt hypopara) er en **sjelden endokrin sykdom** som skyldes **for lave nivåer av paratyroidhormon (PTH)** i kroppen.

Biskjoldkjertlene ligger bak skjoldbruskkjertelen i halsen. De produserer PTH, som er primærregulatoren av kalsium og fosfat i kroppen ved å påvirke skjelett og nyrer direkte og tarmen indirekte. Hvis biskjoldkjertlene fjernes, blir ødelagt eller ikke fungerer, kan det føre til for lave nivåer av PTH.

Hypopara kan oppstå som følge av genetikk, autoimmune sykdommer og andre årsaker. Den vanligste årsak til hypopara er **halsoperasjoner som utgjør 75 %** av alle tilfeller.

Hypopara anses som kronisk hvis tilstanden vedvarer i mer enn seks måneder etter operasjon, ifølge 2016 Endocrine Society Guidelines, 2019 Canadian and International Consensus Statement og 2022 European Society of Endocrinology.

Det anslås at 3,2 av 10 000 innbyggere i EU har hypopara.

Symptomer og komplikasjoner

Hypopara kan påvirke utallige systemer i kroppen og kan være forbundet med en rekke kortvarige symptomer og langvarige komplikasjoner.

Hjerne

- Symptomer på angst og depresjon
- Tretthet
- Kognitive forstyrrelser (hjernetåke)

Sentralnervesystemet

- Anfall
- Forkalkninger
- Parkinsonisme eller dystoni

Luftveiene

- Laryngospasme

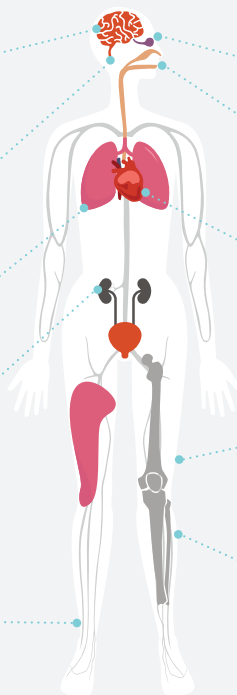
Nyrer

- Nefrokalsinose
- Nyrestein
- Kronisk nyresykdom

Det perifere nervesystemet

- Parestesier
- Muskelkramper
- Tetani (ufrivillige muskelsammentrekninger)

Øyne

- Grå stær
- Papilleødem

Tenner

- Endret tannmorfologi

Hjerte

- Hjerterytmier
- Hypokalsemi-relatert dilatert kardiomyopati

Hud

- Tørr hud
- Pustulær psoriasis
- Skjøre negler og tendens til onykolyse
- Grovt og tynt hår

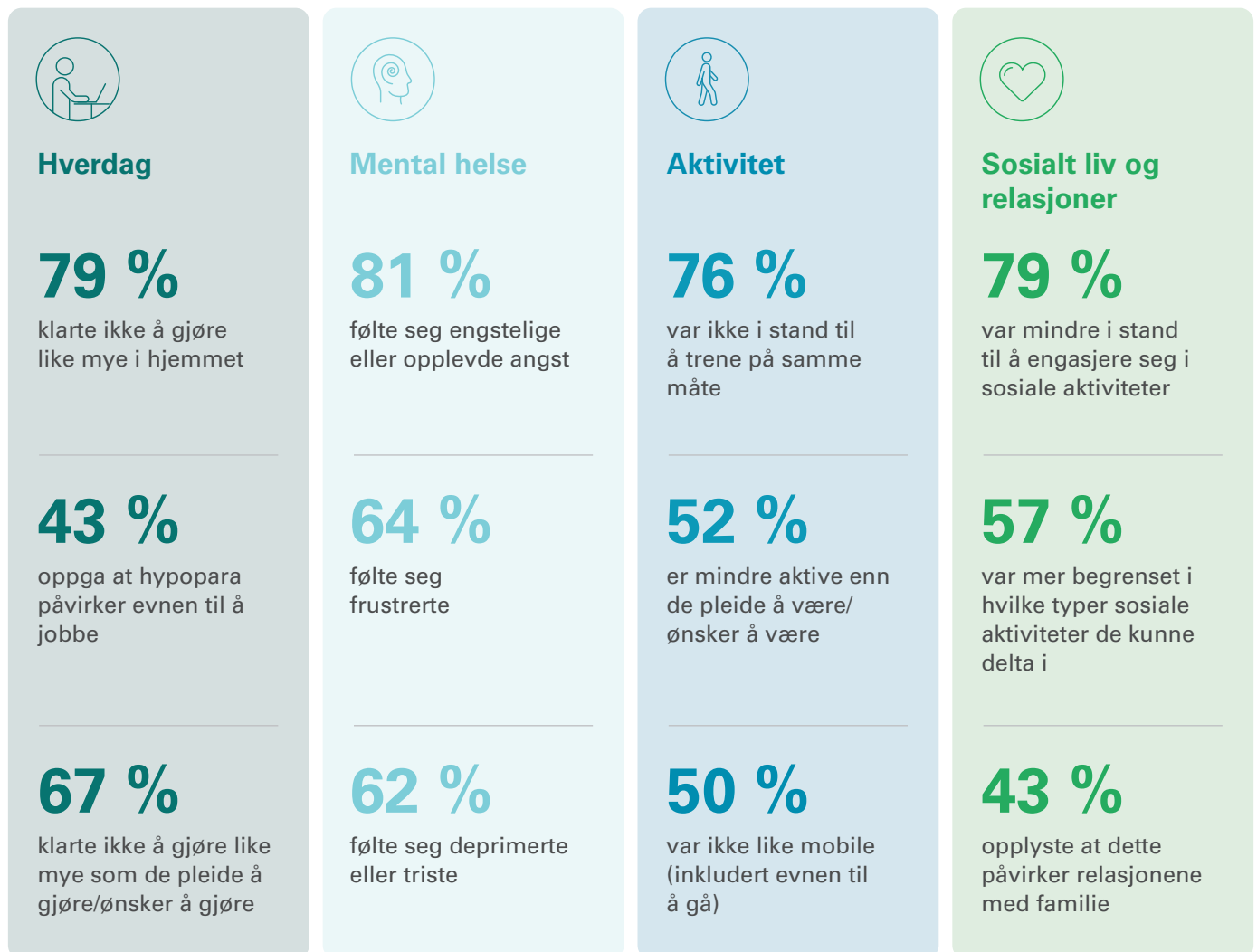
Muskel og skjelett

- Myopati
- Spondyloartropati

Konsekvenser for livskvaliteten ved hypoparathyroidisme

Belastningen av hypopara kan få negative konsekvenser for helse-relatert **livskvalitet**, **fysisk funksjonsevne** og **psykisk trivsel**, uavhengig av serumkalsiumnivåer.

I en studie* av personer som lever med hypopara, oppga respondentene følgende konsekvenser for hverdagen, den mentale helsen og det sosiale livet og relasjoner.

*Studie av 42 voksne med hypoparathyroidisme.